

Comunicat de presă

30 iunie 2020

Pentru difuzare imediată

TOPUL celor mai TRANSPARENTE localități din Moldova: Bălți, Chișinău și Fălești, primele în clasament

Orașele Bălți, Chișinău și Fălești sunt cele mai transparente localități din Republica Moldova, iar Strășeni, Fălești și Criuleni - cele mai transparente raioane din țară în anul 2020, fapt pentru care urmează să fie premiate. Clasamentul celor mai deschise autorități publice locale, realizat de Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul” împreună cu INEKO Slovacia a fost prezentat astăzi, 30 iunie, în cadrul unei conferințe video.

„Organizația noastră continuă și în acest an să monitorizeze transparența autorităților publice locale din Republica Moldova, iar fiecare clasament prezentat aduce noi provocări, dar și progrese îmbucurătoare. Astfel, cu toate deficiențele care încă există la nivel local, ne dorim ca aceste rezultate să responsabilizeze, să încurajeze autoritățile locale și să devină mai deschise în raport cu cetățenii. Le mulțumim mult și partenerilor din Slovacia care ne ajută să transpunem metodologia lor la realitatea din țara noastră”, a declarat Liubomir Chiriac, directorul executiv IDIS „Viitorul”.

Cele 60 de localități (40 de orașe și 20 cele mai mari sate/comune) și 32 de consilii raionale sunt evaluate, al patrulea an la rând, în baza următoarelor nouă criterii de transparență: accesul la informație, participarea în procesul decizional, procesul bugetar, organizarea și desfășurarea achizițiilor publice, administrarea proprietății publice, conflictul de interese, resursele umane, serviciile sociale și investițiile autorităților locale în anul 2019. Punctajul maxim pentru administrația unui autorități publice locale constituie 100 de puncte. Astfel, **cele mai transparente localități sunt municipiul Bălți (76 puncte), municipiul Chișinău (58 puncte) și orașul Fălești (56 puncte)**. La rândul său, cele **mai transparente autorități publice locale de nivelul II sunt consiliile raionale din Strășeni (78 de puncte), Fălești (61 de puncte) și Criuleni (60 de puncte)**.

Potrivit [raportului cu privire la transparența autorităților administrației publice locale din Republica Moldova în anul 2019](#), media generală de transparență a 32 de raioane monitorizate este de 37,67% și de 24,0% în cazul orașelor și satelor. Astfel, comparativ cu clasamentul din 2018 media generală de transparență a crescut cu 0,39 % pentru administrațiile publice locale de nivelul II, dar din păcate, a scăzut cu 4,47% în cazul autorităților publice locale de nivelul I. Printre exemplele pozitive evidențiem municipiul Bălți, care ocupă prima poziție deja trei ani la rând, municipiul Chișinău, care a urcat cu nouă poziții în clasament față de anul 2018 și orașul Fălești, cu trei poziții față de clasamentul anterior. Îmbunătățiri semnificative se constată și la satul Pereșcina (+28 poziții și 22 puncte procentuale), satul Varnița (+ 27 poziții și 24%) și orașul Anenii Noi (+ 27 poziții și 19%). La nivel de raioane, Consiliul raional Strășeni ocupă prima poziție trei ani la rând și au urcat în clasament raioanele Criuleni (+14 poziții și 23 puncte procentuale), Florești (+13 poziții și 34%) și Dondușeni (+ 12 poziții și 33%), se arată în raport.

„Rezultatele monitorizării din anul curent scot în evidență probleme majore de transparență pentru autoritățile publice raionale și locale, fiind constatate deficiențe la toți indicatorii de transparență monitorizați. Acest lucru se datorează nerespectării de către autoritățile publice locale a normelor existente, având la bază și unele motive

obiective, dar și lipsa unor instrumente viabile de control și responsabilizare a celor care încalcă legea”, este de părere Viorel Pârvan, autorul raportului de transparență.

Potrivit [clasamentului](#), în anul 2019, șapte autorități publice raionale (22%) și 35 autorități publice locale (58%) nu au adus la cunoștința publicului proiectele de decizii și materialele aferente acestora. Exemple în accesarea proiectelor de decizii ale Consiliului local sunt orașele Soroca, Ceadâr - Lunga și Strășeni, care au pe pagina web mai multe motoare de căutare a documentelor elaborate, examinate și adoptate, inclusiv un motor de căutare a proiectelor de decizii. Clasamentul mai arată că 13 autorități raionale (41%) și 35 de autorități locale (58%) nu au organizat consultări publice în anul 2019. În acest sens, **doar nouă raioane (Basarabeasca, Cahul, Cimișlia, Criuleni, Fălești, Leova, Șoldănești, Ștefan Vodă și Strășeni) și trei orașe (Chișinău, Bălți și Codru) au plasat pe web Raportul de transparență pentru anul 2019.** În ceea ce privește achizițiile publice, **majoritatea autorităților (45 de localități și 15 raioane) nu publică anunțurile de participare la achizițiile publice. Doar Consiliul raional Fălești și Primăria municipiului Bălți au publicat pe web toate anunțurile de atribuire pentru anul 2019.** Totodată, deși este important ca autoritățile să publice contractele de achiziții publice pe paginile lor web ca și societatea civilă să le poată monitoriza, acest lucru nu este făcut. Respectiv **doar pe pagina web a municipiului Bălți găsim contractele de achiziții publice.**

Ce ține de transparența bugetară, **34 de autorități locale de nivelul I și 25 de raioane au publicat pe web bugetul pe anul 2020.** Studiul mai scoate în evidență faptul că nici o localitate nu a publicat un Cod de etică pentru aleșii locali, iar la nivel de raion doar consiliile raionale din Cahul și Rîșcani au astfel de coduri pe paginile web. La fel, 18 raioane (56%) nu au publicat pe web și adus la cunoștința publicului planurile raionale anticorupție și integritate, iar la nivel local 93% din orașe și sate nu au elaborat și publicat documente pentru asigurarea integrității. În acest sens, **doar Primăria municipiului Bălți a publicat pe pagina web Planul strategic local de acțiuni anticorupție și de integritate al Primăriei municipiului Bălți,** Raportul privind implementarea planului local anticorupție al municipiului Bălți în anul 2019, lista cadourilor și a beneficiarilor acestora pentru anii 2018-2019, componența Comisiei de evidență și evaluare a cadourilor. Primăriile din orașele Cimișlia și Ialoveni au publicat Planul strategic local de acțiuni anticorupție, iar satul Varnița a adus la cunoștință Regulament privind avertizorii de integritate și Componența Comisiei de evidență a cadourilor.

Clasamentul celor mai transparente autorități publice locale mai arată că **49 de primării și 24 de consilii raionale nu au făcut publice prin intermediul paginii web rezultatele funcțiilor publice vacante în 2019** și doar Consiliul raional Strășeni și Primăria municipiului Bălți au făcut acest lucru.

Alte capitole analizate sunt „serviciile publice” și „investițiile, întreprinderi municipale și participarea în societățile comerciale”. Prin urmare, 52% din raioane și 41% din localități nu publică nicio informație privind serviciile sociale existente în teritoriu. De asemenea, **doar 11 primării și șapte consilii raionale publică pe web informațiile privind programele și proiectele,** ale căror beneficiari sau executanți sunt. În același timp, doar Consiliul raional Strășeni și Primăria orașului Fălești publică toate analizele financiare anuale ale întreprinderilor municipale și societăților comerciale cu pachet majoritar deținute.

Topul celor mai transparente autorități publice locale din Republica Moldova poate fi găsit pe portalul de date deschise www.localtransparency.viitorul.org.

.....

Evenimentul a avut în cadrul inițiativei „[Susținerea democrației, a independenței și transparenței instituțiilor publice-cheie din Republica Moldova](#)”. Inițiativa este implementată de Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”, în parteneriat cu Institutul pentru Reforme Economice și Sociale din Slovacia (INEKO) și este susținută financiar de Programul de Asistență Oficială pentru Dezvoltare al Republicii Slovacie (SlovakAid). Inițiativa are ca scop

informarea publicului despre dezvoltarea democrației și independența instituțiilor-cheie ale statului, precum și îmbunătățirea transparenței și a stabilității financiare a autorităților publice locale și a întreprinderilor cu capital public din Republica Moldova.

Pentru detalii, contactați Ana – Maria Veverița: ana.veverita@viitorul.org sau la numărul de telefon (0 22) 221844.